

Danmarks Naturfredningsforening i Aarhus

Årsberetning 2016-2017

Udsigt over Aarhus fra Jelshøj i Holme Bjerge-fredningen. (Foto: Sebastian Jonshøj)

D. 29. oktober 2017

Indholdsfortegnelse

Naturen – i alle dens afskygninger	3
Hvem er DN Aarhus?.....	5
DN Aarhus Lokalafdeling.....	5
DN Studenterafdeling Aarhus (DN SAAA / DN Aarhus Ung).....	5
Vil du være med, som frivillig Aktiv?	6
Medlemsfremgang i DN Aarhus	6
Hvad har DN Aarhus udrettet i årets løb?	7
De grønne ser rødt.....	7
Fredningssager	8
Høringssvar & indsigelser.....	11
Lokale initiativer	15
Landsdækkende kampagner – lokalt.....	17
Borgerhenvendelser	19
Medlemsarrangementer & -ture	20
Samarbejde.....	22
Samarbejde med andre grønne organisationer og institutioner	22
Samarbejde med myndighederne	23
PR & Kommunikation – eksponering af DN Aarhus.....	25
Hjemmeside, Facebook og Nyhedsbrev.....	25
Lokalavisen Aarhus Weekend	26
Debatindlæg	26
Deltagelse i paneldebatter	26
En hilsen fra studenterne	27
Bestyrelse og suppleanter i DN Aarhus.....	28

Naturen – i alle dens afskygninger

Det er kommunalt valgår i år, og det fornægter sig ikke. Byrådspolitikerne lover guld og grønne skove og det sidste bakker DN dem varmt op i. Kommuneplanforslaget, som ventes vedtaget inden årets udgang, er løfterigt på mange af vore mærkesager, men ligeså på områder, der traditionelt er vanskeligt forenelige med natur- og miljøbeskyttelse. Den helt store udfordring bliver at imødegå vækstmantraet, ikke med kontrær fornægtelse af behovet, men med konstruktive løsningsforslag til, hvorledes byen fortsat kan udvikle sig, uden at det sker på bekostning af bestående naturværdier.

Dette er ikke en særlig, lokal problematik. Pladsmangel og fortrængning, forårsaget af den menneskelige arealanvendelse, er én af de altoverskyggende årsager til naturens og den biologiske mangfoldigheds globale tilbagegang. Det er en kendsgerning, som selvfølgelig bør danne udgangspunkt for en naturbeskyttelsesorganisations virke og stillingtagen i konkrete sager. Alt andet ville være useriøst. Når DN Aarhus derfor arbejder for en fredning af Botanisk Have, eller tager afstand fra planerne om et højhus ved Aarhus Å og Søren Frichs vej, så er det ikke et udtryk for en principiel modstand imod fremskridt og udvikling. Det er derimod et udtryk for rettidig omhu, idet vi ønsker, at Aarhus skal bidrage til at vende tabet af biologisk mangfoldighed til fremgang, samtidig med at byens borgere kan glæde sig over en grøn og levende by.

Danmarks Naturfredningsforening ønsker at favne bredt og adressere forskellige dagsordener, indenfor både natur, klima og miljø. Det giver mening, idet der oftest er en tæt sammenhæng mellem disse problematikker og et stort potentiale for fælles løsninger. Samtidig vægter vi de rekreative interesser højt. DN arbejder for tiltag der kan fremme befolkningens mulighed for at færdes i naturen. Ikke så meget for selve udøvelsen af fysisk aktivitet og understøttelse af folks helbred – det må være andres bord – men for adgangen til *oplevelsen* af naturen. Selvom det måske kan lyde paradoksalt, er der oftest en indlysende logik i at arbejde for beskyttelse af naturen ved også at prioritere folks adgang til den. Kun derved kan man nære en forventning om, at interessen og forståelsen for naturen skærpes og bred opbakning til dens bevarelse fremmes.

Det omstridte kunstværk "Untitled" af Katharina Grosse i Mindeparken. (Foto: Eva Grøndahl)

I det forgangne år er der blevet malet med den brede pensel, i mere end én forstand. DN Aarhus har i talrige tilfælde skullet forholde sig til store principielle spørgsmål, og sagen om det blodrøde kunstværk i Mindeparken tog prisen som årets mest opsigtsvækkende, men samtidigt harmløse naturovergreb. Da akrylfarven og de værste misforståelser omsider var manet i jorden, gav sagen anledning til en sund og tiltrængt debat om vores natursyn; en debat, som skilte vandende i samfundet generelt, såvel som blandt DN's medlemmer.

Denne debat hviler på en stadig balanceakt mellem følelse og fornuft. Følelserne foranlediger vort grundlæggende engagement i naturbeskyttelse, fordi hengivenheden overfor naturen udspringer af vort følelsesliv og næres ved det. Men vore beslutninger og handlinger for at fremme naturens vilkår, bør træffes og udføres på grundlag af rationelle overvejelser om mål og middel. I en verden, hvor pladsen er trang og ønskerne til arealanvendelse er mange og forskelligartede, er det afgørende, at vi træffer de rette afgørelser på solide, faglige grundlag. Hvad virker og hvad gør ikke, og hvordan sikrer vi os den rette prioritering? Her synes det oplagt at holde sig biodiversiteten for øje, som en retningsgivende parameter for et givent områdes naturværdi. Ikke som en arrogant underkendelse af det enkelte menneskes *oplevelse* af naturen, men som en objektiv, fælles standard for den natur, der er rigest på det dyrebareste af alt: Liv!

Aarhus d. 25. oktober 2017

Sebastian Jonshøj, formand

Hvem er DN Aarhus?

DN Aarhus Lokalafdeling

Det er faktisk bemærkelsesværdigt, så langt man kan nå ad frivilligheden vej. Det er DN Aarhus' virke et forbilledligt eksempel på. Lokalafdelingen består alene af frivillige medlemmer, organiseret i en bestyrelse og et netværk af Aktive. Alle er ulønnede og enhver bidrager efter tid, lyst og evne. Arbejdet foregår typisk i mindre arbejdsgrupper, og fælles drøftelser og beslutninger sker på jævnlige afdelings- og bestyrelsesmøder, hvorunder der også kan være faglige oplæg e. lign. Afdelingens prioriteringer – for sådanne er der nødvendigvis – og daglige arbejder, afspejler gerne en blanding af de aktives faglige baggrund og personlige motivation, men DN Aarhus kan til enhver tid trække på de professionelle ressourcer og fagspecifikke kompetencer som findes i DN Sekretariatet i København.

Afdelingsmøde i DN Aarhus, under åben himmel (Foto: Sebastian Jonshøj)

I øvrigt bliver der, som i enhver velfungerende foreningskultur, lagt vægt på sociale aktiviteter og faglige ekskursioner, hvor mailkorrespondance og mødeformalia bliver erstattet af uformelt samvær og ny inspiration. Og endelig har man som Aktiv i DN Aarhus mulighed for gratis deltagelse på en lang række forskellige kurser arrangeret i DN-regi, hvor man kan erhverve sig relevante kompetencer, der sidenhen kan bidrage til at kvalificere indsatsen for foreningen.

DN Studenterafdeling Aarhus (DN SAAA / DN Aarhus Ung)

DN SAAA - eller som de også kalder sig, DN Aarhus Ung – skal ses som et selvstændigt sideskud, rodsrud eller topskud – ja, til tider endog vildskud - til DN Aarhus, og har sit udspring og virke i byens studiemiljø, fortrinsvis omkring Aarhus Universitet.

Afdelingen er forbeholdt studerende og praktiserer en meget aktiv linje, med fokus på formidlingsarrangementer og borgerinddragende aktiviteter. Læser du på en videregående uddannelse i Aarhus, er aktivt medlemskab af DN SAAA en oplagt anledning til at gøre en grøn forskel, i samvær med ligesindede, samtidig med at du styrker dit CV. På side 27 samt [her](#) kan du læse mere om studenterafdelingen og deres mange aktiviteter.

Vil du være med, som frivillig Aktiv?

Ønsker du at deltage, eller blot at vide mere om arbejdet som Aktiv i DN Aarhus eller i DN Studenterafdeling Aarhus, så send os en mail på aarhus@dn.dk eller kontakt vores [Aktiv-koordinator](#).

På bagsiden af dette hæfte finder du en oversigt over bestyrelsesmedlemmer og suppleanter i DN Aarhus.

Medlemsfremgang i DN Aarhus

Udover bestyrelsen og de øvrige Aktive, defineres DN Aarhus ved de mange menige DN-medlemmer, som bor indenfor Aarhus Kommune. Og dem bliver der stadig flere af. Faktisk er DN Aarhus den næststørste lokalafdeling i Danmarks Naturfredningsforening, og har siden oktober sidste år modtaget mere end 1100 nye medlemmer, som støtter foreningens arbejde med deres opbakning og kontingent.

År	Antal medl.
2013	6.811
2014	6.524
2015	6.803
2016	7.827
2017	9.002*

*ultimo oktober 2017

Dermed fortsætter den markante medlemsfremgang, der på få år har øget vores opbakning betragteligt og skabt grobund for fornyet optimisme på naturen og miljøets vegne. Vi betragter det i DN Aarhus som en tillidserklæring, der selvfølgelig skal omsættes i praktiske initiativer og konstruktiv lobbyisme, til gavn for natur og miljø. Derfor arbejder vi også hele tiden med at trimme vores lokale organisering og arbejdsform,

således at vi bedre kan imødekomme de stadigt flere, der ønsker at melde sig som aktive, og i højere grad kan målrette ressourcerne mod de rette opgaver og interesser.

Hvad har DN Aarhus udrettet i årets løb?

DN Aarhus beskæftiger sig med et væld af forskellige opgaver i årets løb. Med udgangspunkt i foreningens formålserklæring om at skabe et *bæredygtigt samfund med en rig og mangfoldig natur, et smukt varieret landskab og et rent og sundt miljø* er det næsten kun fantasien – og selvfølgelig vore begrænsede ressourcer – der sætter grænserne. I det følgende finder du et repræsentativt udpluk af vore aktiviteter i det forgangne år:

De grønne ser rødt

”Untitled” af Katharina Grosse vakte opsigt i Mindeparken (Foto: DN Aarhus)

Det, der står tilbage som én af årets mest mindeværdige begivenheder, var i virkeligheden en rigtig ikke-sag. Som et lyn fra en klar himmel blev DN Aarhus, en tilfældig søndag i slutningen af maj, involveret i følgerikningerne af det kunstprojekt i Mindeparken, der i de efterfølgende dage og uger satte sindene i kog og fik de sociale medier til at gløde. Foranstaltet af Kunstmuseet AROS og udført af den

tyske kunstner Katharina Grosse, lignede det store landart-maleri åstedet for en blodrød massakre eller en gigantisk, smeltet rød/hvid slikkepind. Men i sin essens handlede værket om det menneskelige overgreb på naturen. Den spontane reaktion var imidlertid ikke synderligt reflekterende, og dvælede ikke ved den dybere mening med kunstværket. Den var i stedet præget af harmdirrende udfald mod dem, der havde dristet sig til at øve vold mod ”naturen” i Mindeparken, ved at sprøjtemale adskillige kvadratmeter grøn græsplæne med rød og hvid akrylmaling.

Det var således først da de værste misforståelser var udredt, at projektet gav anledning til en mere seriøs diskussion om vores måde at betragte naturen på. Der herskede stor uenighed om, hvorvidt det var rimeligt og formålstjenligt at demonstrere pointen om menneskets dårlige behandling af naturen, ved netop at mishandle et stykke natur. Men vi var flere der hævdede, at det – om nogensinde – i denne sammenhæng gav mening at sondre mellem *natur* og *kultur*; mellem den ”vilde”, varie-

rede og levende natur, der opstår af sig selv, og en biologisk fattig græsplæne i metermål, der nok er grøn, men ikke rummer mere liv end en gul rapsmark; apropos definitionen på natur. I DN Aarhus forlod vi os på den udslagsgivende parameter der kaldes *Biodiversitet*, og argumenterede for, at kunstværket i Mindeparken trods alt var prisen værd, idet den efterfølgende debat om vores natursyn var nærmest ubetalelig. Den foranledigede nemlig erkendelsen af, at kampen for den danske naturs velbefindende nok handler om praktiske forvaltningstiltag og ændret arealanvendelse, men i lige så høj grad om folkelig holdningsbearbejdning. Om stadig fokus på forskellen mellem "grønt" og grønt.

For en uddybning af DN Aarhus' synspunkter, se følgende [artikel](#).

Fulden-fredningen bevarer kulturlandskabet sydvest for Moesgaard (Foto: Sebastian Jonshøj)

Fredningssager

Et historisk udgangs- og omdrejningspunkt for DN's virke, er og bliver fredninger. At rejse en fredningssag er et af foreningens allervigtigste, lovfæstede privilegier, som vi værner om med både respekt, omhu og ydmyghed. Der er liberale kræfter i det politiske landskab, som af rent ideologiske årsager anfægter rimeligheden i at en privat forening kan have så direkte indflydelse på den danske arealanvendelse, uanset, at det må være åbenlyst for enhver, at det alene tjener naturens og samfundets bedste. For at imødegå denne modstand er det afgørende, at anvende fredningsinstrumentet med omtanke, og kun bringe det i spil, når alle andre muligheder er udtømte eller når det virkelig kan sandsynliggøres, at en fredning er nødvendig for at bevare og fremme nogle særligt væsentlige natur- og landskabsværdier eller rekreative interesser.

Som det er fremgået af de senere års beretninger, har vi i DN Aarhus – indtil for ganske nylig – haft tre igangværende fredningssager, der på hver deres måde søgte at fremme de grundlæggende værdier: naturbeskyttelse, offentlig tilgængelighed og grønt formidlingspotentiale. De tre er imidlertid i sommerens løb blevet til to, og de to er formentlig snublende tæt på en endelig afgørelse.

Ingen samlet fredning af Stilling Solbjerg Sø

DN's ønske om et samlet, rekreativt stiforløb rundt om Stilling Solbjerg Sø og en samling af de eksisterende seks fredninger i én, viste sig ikke muligt at gennemføre. I juni i år valgte DN således på opfordring fra Fredningsnævnet, at trække fredningsforslaget tilbage og opgive sagen. Lodsejermodstanden viste sig så indædt og massiv, at enhver forhåbning om en mindelig løsning forekom urealistisk, og siden DN's oprindelige motivation for forslaget var øget tilgængelighed for ikke mindst lokalbefolkningen, syntes det meningsløst at fortsætte bestræbelserne, når interessen blandt netop de lokalt bosiddende ikke var tilstede. Det er dog vigtigt at understrege, at naturen og landskabet fortsat er beskyttet i henhold til de oprindelige og fortsat eksisterende fredninger. [Læs mere](#) om forløbet.

Harlev-fredningen – en kæmpe sejr for naturen

Siden 2005 – og fra 2008/09 i samarbejde med Aarhus og Skanderborg kommuner – har DN arbejdet med fredningsforslaget *Sammenhængende natur og landskab syd for Harlev* omfattende bl.a. Lillering Skov, Tåstrup Mose, Tåstrup Sø og Stjær Stenskov. Undervejs i den lange proces har der været talrige udfordringer, som har skullet løses, men nu efter intense 12 års arbejde kan vi endelig øjne en afslutning, der samtidig viser, at indsatsen har været ulejligheden værd.

Mellemområdet med Tåstrup Sø binder naturen sammen i Harlev-fredningen (Foto: Søren Højager)

I september 2017 havde Miljø- og Fødevareklagenævnet indkaldt parterne til besigtigelse af området og efterfølgende offentligt møde, og det endelige grundlag for klagenævnets videre vurdering blev hermed tilvejebragt.

Besigtigelse i Harlev-fredningen med Miljø- og Fødevareklagenævnet og involverede parter (Foto: Søren Højager)

En lille måned efter besigtigelsen og mødet, modtog vi så den meget glædelige meddelelse, at klagenævnet har besluttet at gennemføre fredningen, som Fredningsnævnet tidligere har fastsat, dog med en række korrektioner. Bl.a. udtages et mindre areal nær Tåstrup By, og bestemmelserne for jagt ændres. Men helheden bevares, og forbuddet mod gødskning, kalkning, sprøjtning og omlægning af lysåbne arealer fastholdes. Det samme gælder ønsket om konvertering fra nål til løv. Alt i alt en kæmpesejr for naturen og for borgernes muligheder for at kunne nyde denne naturperle. Vi har grund til at ønske os alle til lykke med dette fredningsresultat.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal nu i gang med de sidste detaljer, inden den endelige afgørelse foreligger, og herefter kommer så hele erstatningsspørgsmålet.

[Læs mere](#) om områdets store natur- og kulturhistoriske kvaliteter i fredningsforslaget.

Botanisk Have. En perle er sikret for altid – håber vi

I 2013 begyndte DN arbejdet med udarbejdelse af et fredningsforslag for Botanisk Have, og efter flere forhandlinger med Aarhus Kommune om indholdet, kunne vi i december 2014 i enighed med kommunen fremsende et færdigt fredningsforslag til Fredningsnævnet. Men enigheden faldede. Af uforklarlige grunde ændrede kommunen nemlig holdning i 2015, og fra at bakke forslaget op og rose initiativet, var kommunen nu direkte imod og klandrede foreningen for et rigtig dårligt stykke arbejde. Kommunen ønskede fredningsforslaget erstattet af en såkaldt *bevarende lokalplan*. Heldigvis lyttede Fredningsnævnet ikke til kommunens ønske, og i novem-

ber 2015 blev parken fredet. Men hermed sluttede sagen desværre ikke, idet bl.a. Aarhus Kommune ankede afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet.

I oktober i år afholdt klagenævnet besigtigelse og møde for alle interessenter. Over 60 borgere mødte op og bortset fra Aarhus Kommune oplevede vi bred støtte til vores holdning, at kun gennem en egentlig fredning kan området sikres for eftertiden, og ikke ved en bevarende lokalplan, som et politisk flertal til enhver tid kan ændre.

DN har grund til at takke for den mangesidige og massive støtte, og må nu blot håbe, at klagenævnets endelige punktum, der foreligger medio november i år, bliver til fordel for parken og byens borgere.

Moesgaard Allé – landskabsæstetik, naturindhold og logistik

Den fredede seljerøn-allé er præget af svækkelse (Foto: Søren Højager)

Endelig er der jo lige sagen om Moesgaard Allé. Adgangen til det nye Moesgaard Museum fungerer ikke hensigtsmæssigt, så meget er alle parter enige om. Men, hvordan problemet bedst løses, er der til gengæld stor uenighed om, og netop nu præsenterer en VVM-redegørelse (Vurderinger af Virkninger for Miljøet, red.) forslag til fem løsnings-scenarier, hvoraf ét skal vælges og endeligt realiseres. Sagen har stået på længe, og det springende punkt er den gamle, fredede allé-beplantning, som Aarhus Kommune ønsker at erstatte i – bogstaveligt talt – ét hug, mens DN ønsker den bevaret og løbende retableret, i takt med at træerne ældes og forgår. Derfor anbefaler DN Aarhus at man forfølger scenarie 2 i [VVM-redegørelsen](#), der bl.a. indebærer ensrettet indkørsel til museet ad Moesgaard Allé og udkørsel via en nyanlagt vej nord for golfbanen. DN's holdning vil fremgå af det høringsvar, som vi forventer at fremsende inden høringsfristens udløb d. 14. december 2017.

Høringsvar & indsigelser

Blandt DN's kerneopgaver hører også afgivelse af høringsvar og indsigelser overfor myndighedernes afgørelser i sager, der vedrører plan-, natur- og miljøbeskyttelseslovgivning. Det er sjældent muligt at reagere på alt, så vi tvinges typisk til en prioritering af de sager, der enten har størst principiell betydning, som bedst matcher vore

lokale kompetencer eller, hvor det vurderes, at chancerne for et positivt udfald står bedst mål med anstrengelserne. Nedenstående er blot et udpluk af indsatser i årets løb.

Kursen er sat med Kommuneplan 2017

Hvert fjerde år skal det siddende byråd revidere den gældende Kommuneplan. Kommuneplanen er drejebogen eller rammeværket for kommunens fysiske udvikling, og heri indgår også planlægningen for natur og miljø, samt ikke mindst for den byudvikling, der ofte har stor betydning for netop naturens beståen og trivsel. [For-slag til Kommuneplan 2017](#) har været i offentlig høring over sommeren og DN Aarhus afgav naturligvis i den forbindelse [høringssvar](#).

Heri erklærer vi os sådan set indforstået med præmissen om en storby i fortsat vækst. Der er visse forhold, som det synes omsonst at kæmpe imod, og demografisk forandring er én af dem. Desuden er det vigtigt at understrege, at DN ikke modsætter sig udvikling, fornyelse eller forandring, men blot påpeger, at det bør ske under hensyntagen til eksisterende (natur)værdier, der ikke sådan lader sig erstatte. Vi anerkender i øvrigt, at såkaldt *byfortætning* er et legitimt virkemiddel til at opnå mere plads på det samme areal, og dermed til at begrænse inddragelse af "jomfrueligt" land til bebyggelse. Men vi insisterer på, at fortætningen i den eksisterende by skal foregå på tidligere bebyggede arealer (f.eks. industri- og erhvervsjendomme eller udtjent boligbyggeri), og *ikke* på de få tilbageværende grønne områder. Samtidig er det vigtigt, at der i takt med at byen vokser etableres *yderligere* grønne opholdsrum og åndehuller for både mennesker og dyr.

*Kontrasterne skærpes i et hastigt voksende Aarhus
(Foto: Sebastian Jonshøj)*

Og endelig hæfter vi os ved – og påtaler – en problematisk praksis, som Aarhus Kommune desværre brillerer i, sammenlignet med andre kommuner. Udarbejdelsen af såkaldte kommuneplantillæg er efter DN's mening blevet en alt for hyppigt anvendt metode til ukritisk at tilsidesætte de rammer, der er fastlagt i selve kommuneplanen. Som det formuleres af kommunen, skal der: "... være mulighed for at

sprænge rammerne, når der dukker et projekt op med en helt særlig god kvalitet". Så oplagt det end måtte lyde, så betyder det i praksis, at kommuneplanen reelt blot bliver vejledende og ikke det nødvendige planlægningsværktøj, som både borgere og embedsfolk kan regne med, forholde sig til og i et vist omfang forpligtes på. Kommuneplanen skal være et katalog, hvor borgerne kan se såvel begrænsningerne som fremtidsmulighederne, ikke et "tag-selv-bord" for projektmagere. Både når det gælder sikkerhed for investeringer og naturforvaltning, er der brug for et langsigtet tidsperspektiv, der styrer udviklingen og i sidste ende fremmer afkastet.

Blæst om Tangkrogen

Tilfældigt eller ej, men påfaldende megen opmærksomhed er i årets løb tilfaldet byens sydlige del. Knap havde stormen om Mindeparken lagt sig, før en ny blæst atter satte sindede i kog blandt såvel lokale, som aarhusianere i almindelighed. Byrådet lancerede et forslag til en ny [Helhedsplan for Tangkrogen](#), der udover en markant udvidelse af Marselisborg Lystbådehavn, placeringen af et nyt rensningsanlæg, flere p-pladser og en ny, stor event-plads, foreslog en såkaldt *opfyldning af søterritoriet*. Med andre ord, en udvidelse af landarealet mod syd og en fuldstændig omkalfatring af den eksisterende kystlinje langs Strandvejen. Det var der i løbet af rekordtid mere end 10.000 mennesker, der ved en underskriftindsamling modsatte sig, og i DN Aarhus syntes vi heller ikke om ideen. Vi forfattede derfor et [høringssvar](#), hvori vi anerkender behovet for et nyt, udvidet og mere miljøvenligt rensningsanlæg, men derimod ikke finder det godtgjort, at der skulle være behov for en fordobling af lystbådehavns kapacitet eller for en udvidet eventplads, når nu man i årevis har arbejdet for en plads ved Eskelund. Og endelig mener vi, at nærheden til vandet langs Strandvejen er et enestående karaktertræk ved Aarhus, som bør bevares og ikke spoles ved en østlig forrykkelse af kystlinjen. Siden, har den ressourcestærke borgeralliance bag underskriftindsamlingen fremlagt et alternativt forslag, der foreslår en række konstruktive kompromisser, og i mangt og meget harmonerer med DN's holdning. Sagen ligger nu til politisk behandling.

Natura 2000-handleplaner – naturen på opskrift

I december sidste år, kom kommunens Natura 2000-handleplaner i offentlig høring. Det er de konkrete opskrifter på, hvorledes myndighederne vil varetage forvaltningen af de fire [Natura 2000-områder](#), som findes indenfor Aarhus Kommune. Målet er at fremme naturværdierne generelt ved at opnå det man med en fagterm kalder *gunstig bevaringsstatus* for nogle specifikt udpegede arter eller naturtyper. DN Aar-

hus afgav naturligvis [høringssvar](#), hvori vi imidlertid med få tilføjelser tilsluttede os planernes indhold. [De endelige planer](#) blev offentliggjort i foråret 2017.

Vilhelmsborg sø og Giber Å – vision bliver til virkelighed

To år efter at opstemningen af Giber Å ved Vilhelmsborg blev alvorligt beskadiget under et voldsomt skybrud, er et opfattende naturgenopretningsprojekt netop nu i fuld gang med at blive gennemført. Forud er gået en grundig og borgerinddragende proces, med det formål at afdække mulighederne for – og opbakningen til – at nedlægge søen og genslynge Giber Å i en storslået, retableret ådal. Den politiske beslutning om at gennemføre projektet blev til DN's store tilfredshed allerede truffet sidste år, men i foråret 2017 kom selve projektforslaget så i offentlig høring. DN Aarhus afgav i den forbindelse nogle [supplerende bemærkninger](#) til vores oprindelige høringssvar.

Giber ådal ved Vilhelmsborg – før og efter nedlæggelse af søen. (Foto: Sebastian Jonshøj)

Fin sø i Skødstrup reduceret til middelmådigt vandhul.

Sidste år omtalte vi en sag vedrørende en sø i Skødstrup, som Aarhus Kommune havde givet tilladelse til at reducere fra 2.100 m² til 550 m² for at tilgodese en boligforenings ønske om at kunne udnytte grunden til tæt lav boligbebyggelse. Efter vores vurdering havde søen så store naturmæssige og rekreative værdier, at en så markant reduktion af vandfladen vil være helt uacceptabel og i strid med intentionerne i Naturbeskyttelsesloven, og vi ankede derfor i december 2015 afgørelsen til Natur- og Miljøklagenævnet. Et år efter kom så [den endelige afgørelse](#) fra klagenævnet, og naturen (og DN) tabte – desværre.

Flertallet bestående af 6 nævnsmedlemmer lægger vægt på, at der er tale om en sø – beliggende indenfor et lokalplanlagt område – med forholdsvis beskedne naturværdier, som er dannet tilfældigt og som dækker en betydelig del af arealet, der skal bebygges, samt at søen ikke nedlægges men blot reduceres. Der henvises endvidere

til tidligere praksis. Mindretallet bestående af 3 medlemmer finder, at kommunens dispensation skal ændres til et afslag.

DN Aarhus må naturligvis tage afgørelsen til efterretning, selvom vi bestemt ikke er enige i, at søen rummer "forholdsvis beskedne naturværdier". Ifølge kommunens egne oplysninger, der er lagt til grund for afgørelsen, har søen et åbent vandspejl med en fornuftig vandkvalitet og med en rig ynglefuglefauna bl.a. med ynglende blishøne, gråand og troidand.

Lokale initiativer

Bekæmpelse af Have-gyldenris

I 2017 lykkedes det endelig DN Aarhus at påbegynde et længe påtænkt samarbejde med Aarhus Kommune om bekæmpelse af invasive plantearter.

Bekæmpelse af Have-gyldenris foregår med le og knofedt (Foto: Sebastian Jonshøj)

Invasive arter er betegnelsen for en hastigt voksende mangfoldighed af plante- og dyrearter, som ikke er oprindeligt hjemmehørende i Danmark, men kommet til landet som følge af menneskelig aktivitet. Nogle indført med overlæg, andre ved tilfældighed eller manglende omtanke. I visse tilfælde etablerer og breder de sig

uhæmmet og udgør dermed en reel trussel imod en række danske arter, der udkonkurreres og forsvinder. Invasive arter betragtes således som én af de medvirkende årsager til den globale tilbagegang i biodiversitet, og forventes at blive yderligere favoriseret af globalisering og klimaforandringer. Blandt de mest kendte eksempler kan nævnes Rynkes rose (hybenrose), Kæmpebjørneklo og Japansk- og Kæmpepileurt, som alle i et eller andet omfang bekæmpes af myndighederne. Men der er mange andre, og de kan ses på [Miljøstyrelsens hjemmeside](#).

Én af de ikke-hjemmehørende plantearter, der i disse år spreder sig hastigt, er Have-gyldenris. Det er en fællesbetegnelse for arterne Canadisk gyldenris (*Solidago canadensis*) og Sildig gyldenris (*Solidago gigantea*), der danner store, sammenhængende bestande, og derved fortrænger al anden vegetation. Skønt den blomstrer smukt

med gule blomster, er den stærkt problematisk og blandt en god håndfuld arter udpeget af myndighederne som genstand for målrettet bekæmpelse.

På den baggrund har Aarhus Kommune forsøgt at kortlægge de vildtvoksende bestande på offentlige arealer i og omkring Aarhus. Med udgangspunkt i dette materiale, valgte DN Aarhus i sommerens løb at forsøge en mekanisk bekæmpelse på én udvalgt lokalitet, bag genbrugsstationen på Lystrupvej. Udrustet med leer mødtes en lille taskforce på ca. 10 deltagere en lørdag formiddag og brugte et par timer på at nedkæmpe de ca. 20 isolerede bestande. Efterfølgende blev det afslåede materiale indsamlet af kommunen, for derved at fjerne biomasse og forhindre frøspredning. Håbet er, at øvelsen kan gentages systematisk over en årrække, indtil forekomsterne er udpint og borte, og ideelt set ønskes aktiviteten sideløbende udvidet til at omfatte flere bestande. Kunsten vil bestå i at opretholde kontinuiteten i bekæmpelsen, med udgangspunkt i et foranderligt frivillighedsmiljø, men det ser vi som en kærkommen udfordring. Er du interesseret i at deltage i kampen, så [kontakt DN Aarhus](#).

I Hovmarksparken i Lystrup græsser borgernes kreaturer på 2. sæson (Foto: Sebastian Jonshøj)

Kogræsser- og Naturplejeforeninger gør en forskel

Efter de seneste års opstart af to bynære kogræsser- og naturplejeforeninger ved henholdsvis Aabrinken og i Lystrup, har DN Aarhus i år gjort et ophold for at følge og styrke foreningernes virke og eksistens yderligere. Og det er slående, at opleve den vilje, begejstring og opbakning, der fortsat præger initiativerne. Desuden undergår arealerne allerede en synlig, fysisk forandring, der resulterer i større variation og [naturindhold](#). I skrivende stund arbejder Aarhus Kommune og DN Aarhus i fællesskab på etableringen af et *Netværk* for samtlige græsningsforeninger i kommunen, i

bestræbelserne på at understøtte erfaringsudveksling og det praktiske samarbejde. [Læs mere](#) om DN's involvering i kogræsser- og naturplejeforeninger, på vores hjemmeside.

Landsdækkende kampagner – lokalt

DN Sekretariatet i København søsætter med jævne mellemrum nationale kampagner med det formål, at fremme den både folkelige og politiske opmærksomhed omkring en given problemstilling. Kampagnerne kan rette sig mod akutte sager, der kræver øjeblikkelig handling eller de kan have karakter af mere langvarige oplysnings- og inddragelsesprojekter, der i bedste fald kan præge en natur- og samfundsudvikling. I lokalafdelingerne gør vi vores, for at implementere kampagnerne i folks virkelighed og hverdag.

Giftfri Haver hitter

I foråret 2016 lancerede Danmarks Naturfredningsforening i samarbejde med Praktisk Økologi kampagnen *Giftfri have*. Med pjecer som "Giftfri Have" og "Drop giften i haven" fik bevægelsen hurtigt en positiv modtagelse over hele landet. DN Aarhus var også straks med, og i samarbejde med en journalist bragte vi en artikel i Aarhus Stiftstidende og Aarhus Onsdag i juli måned, der omhandlede et besøg i en giftfri have hos et bestyrelsesmedlem i Højbjerg. En have, som i over 40 år har blomstret og været hjemsted for et væld af fugle og insekter uden brug af nogen form for gift. Budskabet var klart: Bruger man gift i haven, dræber man ikke kun planterne, men også en mængde smådyr, der lever i og over jorden - dermed ødelægger vi den og på længere sigt i uhyggelig grad vores grundvand.

Da artiklerne blev skrevet i 2016, var der i hele landet 7055 haver, heraf 379 i Aarhus, der havde tilsluttet sig kampagnen. I oktober 2017 er der gjort status over tilmeldte i hele Danmark – og her kommer Aarhus ind på 1. pladsen med 526 giftfrie haver! Et fint resultat – men vi kan blive mange flere, så håbet er, at flere vil [tilmelde](#) sig DN's kampagne *Giftfri Have*. Det er ganske gratis, og man vil herefter få tilsendt en bog m.m.

Biodiversitet NU / Det Store NaturTjek – tjek det ud!

Siden 2015 har kampagnen [Det Store Naturtjek](#) arbejdet for at skabe folkelig opmærksomhed om begrebet *Biodiversitet*, og samtidig dokumentere dens udvikling i Danmark. Der er tale om det hidtil største *Citizen Science* tiltag i Danmark, et borgerinddragende projekt, hvor almindelige mennesker, unge som gamle kan deltage i indsamlingen af data, og herved være med til at bidrage med værdifulde oplysninger

til forskere tilknyttet universiteterne i Aarhus og København. Projektet, som er finansieret af Aage V. Jensens Naturfond, løber fra 2015 til 2020, og formålet er at få kortlagt vores biodiversitet, eller med andre ord, at få klarhed over naturens tilstand i Danmark. Aarhus har fra begyndelsen været helt med fremme i [antallet af registreringer](#), og ligger fortsat godt til, med 2837 i indeværende år.

Vi tager skraldet! – DN's Affaldsindsamling

En af DN's mest profilerede, offentlige begivenheder er og bliver nok den årligt tilbagevendende, nationale *Affaldsindsamling*. Søndag d. 2. april var klar, solrig og næsten vindstille, og mere end 100 aktive indsamlere mødte op for at give naturen en hjælpende hånd (i by og på land), i og omkring Aarhus. DN Aarhus havde ihærdige indsamlere ni forskellige steder, fra Tranbjerg i syd til Skødstrup i nord. Disse indsamlinger var dels arrangeret af frivilligt Aktive i DN Aarhus eller DN Studenterafdeling Aarhus, og dels af private borgere, der havde taget kontakt til DN Aarhus. Udbyttet blev godt ét ton

Resultatet af affaldsindsamling på Aabrinken, Aarhus C (Foto: Stine Sparrewath)

der et hav af cigaretskodder, fladtrykte dåser (med og uden pant) og vinflasker, samt gammelt jern og et komplet sæt sølvtøj (er afleveret til politiet!). Ren By Aarhus (Aarhus Kommune) kom traditionen tro og hentede affaldet, og igen i år var det muligt for skraldevognen at fastholde opdelingen af skraldet, takket være den store indsats med affaldssortering på indsamlingsstederne. Foruden de affaldsindsamlinger, der formelt var organiseret under DN Aarhus, havde mange frivillige borgere og skoler rundt omkring i Aarhus Kommune i ugen op til, tilmeldt deres affaldsindsamlinger på hjemmesiden [Danmarks Naturfredningsforening Affaldsindsamlingen](#). Det betyder, at der i alt blev registreret 9,7 ton affald indsamlet i Aarhus Kommune. Vi takker jer der deltog, for godt arbejde, og minder allerede nu om **næste års affaldsindsamling, der løber af stablen d. 22. april 2018.**

Borgerhenvendelser

DN Aarhus modtager i årets løb talrige henvendelser fra begejstrede, bekymrede eller endog oprørte aarhusianere, som ønsker vores hjælp, opbakning - eller i det mindste stillingtagen. Mange af disse henvendelser kan håndteres med en øjeblikkelig besvarelse, mens andre kræver drøftelse i bestyrelsen og måske kontakt til DN Sekretariatet i København. Og endelig er et fåtal af en sådan karakter, at vi vælger at kaste alle kræfter ind i en aktiv indsats for at udrede sagen og i bedste fald søge afgørende indflydelse på dens udfald. Men den slags er typisk meget tidskrævende og fordrer en streng prioritering, i erkendelse af, at vi ikke kan favne så meget som vi – og sommetider vore medlemmer - gerne så. Her følger et lille udpluk af henvendelser, som DN Aarhus på den ene eller anden måde har forholdt sig til i årets løb:

Højhusbyggeri ved Åbrinken

I denne sag modtog DN Aarhus adskillige borgerhenvendelser. De drejede sig naturligvis om bekymring for planerne om at rejse et 15 etagers højhus på Søren Frichs vej, tæt på Brabrandstien, Aarhus Å og det grønne bånd, der smyer sig dybt ind i hjertet af storbyen. Vi foretog en besigtigelse og nærlæste nøje lokalplanforslaget, men undlod i første omgang at foretage os yderligere. Det var – og er fortsat – DN's vurdering, at projektet ikke vil medføre en konkret påvirkning af naturværdierne i ådalen eller bidrage til en forringelse af biodiversiteten i området. Vi medgav dog siden, at et højhus på denne placering vil indebære en stærkt negativ *visuel* effekt på det tilstødende naturområde, og således være med til at forringe den særlige – og bevaringsværdige – oplevelse af natur og mentalt frirum, som knytter sig til Åbrinken. På den baggrund afgav DN Aarhus i ellefte time et [høringssvar](#) til lokalplanforslag nr. 1066, hvori vi tilkendegav vores afstandtagen til projektet. Sagen afventer et endeligt udfald.

TV: Et potentielt Evighedstræ på Østergårdstøften i Hjortshøj? (Foto: Sebastian Jonshøj) TH: Visualisering af et højhus ved Søren Frichs vej (Illustration: Olav de Lindes Tegnestue)

Østergårdstoften i Hjortshøj

Aarhus Kommune ønskede at opføre beboelsejendomme på en gammel og forladt landbrugsejendom midt i Hjortshøj, mens lokalbefolkningen hellere så grunden udlagt som rekreativt, grønt fællesareal for landsbyens borgere. DN Aarhus støttede beboernes synspunkt og afgav en række [bemærkninger](#) til kommunen, hvori vi bl.a. slog et slag for bevarelsen af de flotte gamle træer på ejendommen. Sagen afventer et endelig udfald.

Vandhul ved Skovmøllen

Tæt på Skovmøllen ved Moesgaard ligger en eng med et lille vandhul. I dette vandhul foretog Aarhus Kommune sidste år – helt efter bogen – en oprensning, for at forbedre vandkvaliteten og naturindholdet. I den forbindelse gravede man en midlertidig grøft, for at lede vandet bort. En opmærksom borger – som var bekendt med at sådanne indgreb på et naturbeskyttet areal, kræver dispensation fra lovgivningen – henvendte sig til DN Aarhus med konkret anvisning af lokaliteten og en nøje beskrivelse af sin iagttagelse. På den baggrund kunne vi hurtigt svare borgeren at de fornødne dispensationer forelå, og at grøften efterfølgende ville blive tilkastet, hvilket siden er sket.

Tilsvarende er der talrige eksempler på at netop sådanne borgerhenvendelser kan være afgørende for, om en overtrædelse af naturbeskyttelsesloven eller fredningsbestemmelser kommer til DN's eller myndighedernes kendskab. Dette blot for at sige, at DN Aarhus og naturen er afhængige af borgerhenvendelser, uanset, hvor banale de i udgangspunktet kan forekomme.

Medlemsarrangementer & -ture

Medlemsarrangementer og formidling til befolkningen forbliver én af DN's absolutte kerneaktiviteter. I DN Aarhus har vi nedsat en effektiv lille arbejdsgruppe, som primært beskæftiger sig med at arrangere ture og foredrag for medlemmer og andre interesserede borgere. Nogle sigter mod det voksne publikum, andre mod børn og unge. Nogle er mest til komplekse miljøproblematikker, andre ynder bare at invitere på skovtur i det grønne. Men typisk vil arrangementet tage udgangspunkt i en aktuel natur- og miljøproblematik eller forholde sig til årstiden og virkeligheden udenfor vinduet. Og mens nogle af vore Aktive selv påtager sig rollen som formidler, er det ligeså ofte et spørgsmål om at engagere en ekstern vidensperson, og i øvrigt stå for logistikken og det praktiske.

I det forgangne år har DN Aarhus således afviklet følgende brogede vifte af begivenheder:

- 12. februar. *Forstbotanisk Have*. Turleder Bent Vad Odgaard.
- 18. marts. *Temadag med foredrag: "Du danske friske strand"*. Naturhistorisk Museum. Ca. 110 deltagere. I samarbejde med andre grønne organisationer.
- 13. maj. *Naturens Døgn Væksthusene*, Botanisk Have. I samarbejde med Science Museerne og Verdens Skove.
- 18. maj. *Forårstur i skoven ved Ørnereden*. v/ Dagmar Kappel og Nikolaj Sass Ebsen.
- 27. maj. *Spiselige planter omkring Kalø*. v/ Eva Kullberg.
- 27. maj. *Fuglestemmetur ved Kaløvig bådehavn*. v/ Inger Klit.
- 10. juni. *Botanisk tur til Lushage, Helgenæs*. 22 deltagere. v/ Finn Borchsenius og John Brandbyge.
- 18. juni. Vilde Blomsters dag. *Spiselige planter omkring Sletterhage Fyr*. v/ Eva Kullberg. 32 deltagere
- 12. august. *Økologiens Have*, Odder. v/ Birthe Troelsen. (Aflyst pga. vejrlig)
- 26. august. *Endelave, tangsafari og spiselige planter*. v/ Bjarne Ottesen, Birthe Troelsen og Eva Kullberg. 22 deltagere.
- 4. september. *Foredrag om mikroplast i naturen*. Væksthusene, Botanisk Have .v/ Sine Beuse Faurby. 22 deltagere.
- 9. september. *Snapsetur*. Åkrogen i Egå. v/ Claus Bindslev Larsen og Eva Grøndahl.
- 10. september. *Naturens Dag*. Fugle- og vandretur ved Årslev Engsø. v/ Poul-Henrik Knuhtsen (DN) og Ole Bøgh (DOF).
- 30. september. *Glimt af oldtiden i naturen på Helgenæs*. v/ Søren H. Andersen.
- 7. oktober. *Bustur til Nordvestjylland med besøg på Hornvarefabrikken og Bovbjerg Fyr*. v/ Birthe Troelsen.

For kommende arrangementer, se [her](#), eller tilmeld dig DN Aarhus' lokale [nyhedsbrev](#), hvori alle arrangementer løbende annonceres.

Samarbejde

Samarbejde med andre grønne organisationer og institutioner

Enighed gør som bekendt stærk. På den baggrund er det helt naturligt, at der til enhver tid eksisterer et mere eller mindre formelt samarbejde mellem byens grønne organisationer og institutioner. Det giver sig dels udtryk i jævnlige, strategiske drøftelser og alliancer vedr. konkrete sager af fælles interesse, eller i helt praktiske samarbejder om f.eks. afviklingen af offentlige formidlingsarrangementer.

Temadag 2017 på Naturhistorisk Museum

En regulær tradition og årligt tilbagevendende begivenhed er forårets *Temadag*, hvor DN Aarhus i samarbejde med en lang række andre grønne organisationer sætter fokus på en aktuel problemstilling i den danske natur. Naturhistorisk Museum i Aarhus lægger hus til en gratis foredragsrække for offentligheden, og listen af prominente oplægsholdere er oftest lang og spændende. Således også i år, hvor temaet var *"Du danske, friske strand"*. Intet mindre end ni oplægsholdere foretog om bl.a. sæler, rynket rose, klitforvaltning, stenrev og selvfølgelig kampen for bevarelsen af de frie, danske kyster.

Næste års Temadag finder sted d. 17. marts 2018, under overskriften *"Fremtidens naturforvaltning og naturfredning"*.

Naturens Døgn i Væksthusene

På initiativ af Science Museerne afvikledes i 2016 for første gang *Naturens Døgn* i Væksthusene i Botanisk Have, og i år var det tid til "den svære 2'er". Sammen med Verdens Skove, Botanisk Haves Venner, Arternes Aarhus og Science Museerne inviterede DN d. 13. maj atter offentligheden til en dag med formidlingsaktiviteter og foredrag, og mange kvitterede med et besøg. Således er scenen nu sat for en fremtidig tradition, der forhåbentlig kan være med til at styrke borgernes kendskab til både DN og den biologiske mangfoldighed.

Landskabsmaleri for børn - og voksne! (Foto: Nina. T. Hansen)

Samarbejde med myndighederne

I DN Aarhus opnår vi langt hovedparten af vore resultater i dialog og gennem samarbejde med andre interessenter, her i blandt ikke mindst myndighederne. Foruden de mange spontane relationer og midlertidige projektpartnere, deltager vi også i en række mere permanente fora eller tilbagevendende begivenheder, der på hver deres måde fremmer såvel DN's mulighed for indflydelse, som naturens og miljøets bedste i almindelighed. Blandt disse er det værd at nævne:

Det Grønne Råd

Det Grønne Råd er en apolitisk sammensætning af organisationer og foreninger, som har speciel interesse i beskyttelsen, benyttelsen og udviklingen af naturen i Aarhus Kommune. Rådet skal medvirke til at sikre en bred og kvalificeret dialog og debat, og derigennem styrke embedsfolk og lokalpolitikeres beslutningsgrundlag. I rådet har man på årets foreløbigt to møder bl.a. forholdt sig til emnerne Naturkvalitetsplan 2013-2030, Kommuneplan 2017, samt visionerne for mere sammenhængende natur rundt om Aarhus. [Se referater](#) fra møder i rådet på Aarhus Kommunes hjemmeside.

Forum for Invasive arter

I dette niche-forum mødes en lille flok interessenter jævnligt med Aarhus Kommune, for at drøfte problemstillinger vedr. invasive arter og hvordan de evt. kan bekæmpes. Formålet er at bistå den kommunale naturforvaltning med seneste viden og erfaring, og således bidrage til en effektiv strategi for forvaltning og evt. bekæmpelse af invasive arter. Af dette forum udspringer også DN Aarhus' initiativer til frivillig bekæmpelse af invasive plantearter.

Skovbrugerrådet Naturstyrelsen

I Skovbrugerrådet bliver DN orienteret om – og får mulighed for at tilkendegive sin holdning til – forvaltningen af statens skov- og naturarealer i Østjylland. Det betyder blandt andet mulighed for at kommentere på forslag til Naturstyrelsens reviderede driftsplan, der sætter rammerne for de næste mange års forvaltning af bl.a. styrelsens aarhusianske besiddelser i True og ved Lisbjerg, herunder en anledning til at argumentere for større naturindhold og biodiversitet. Rådet har dog ingen beslutningskompetence, endsige reel indflydelse på styrelsens dispositioner. [Se referater](#) fra rådets møder på Naturstyrelsens hjemmeside.

Følgegruppe Kasted Geding Mose Helhedsplan

Gennem de seneste fire år har DN deltaget i en kommunalt nedsat følgegruppe, bestående af forskere, forvaltere og andre ressourcepersoner, med det formål at følge og bidrage til realiseringen af en helhedsplan for naturen ved Kasted Geding Mose, nordvest for Aarhus. Den højere mening med projektet er ønsket om at skabe et større sammenhængende naturområde, hvor der kan eksperimenteres med såkaldt *selvforvaltende* natur, gennem udsætning af forskellige græssende dyr. Planen er nu endelig iværksat – men ikke fuldendt –, idet der siden december 2016 er udsat 20 Galloway-kreaturer, fire vandbøfler og seks heste af racen Konik, der skal græsse sammen i fordragelighed, hele året rundt. Forud for udsætningen af dyrene er der foretaget en såkaldt *baseline-undersøgelse* af hele områdets biodiversitet, der har tilvejebragt detaljerede data om naturtilstanden, således at man fremadrettet kan registrere forandringer, som følge af de plejetiltag der iværksættes. Denne fremgangsmåde udspringer af behovet for såkaldt *evidensbaseret naturforvaltning*, og skal være med til at sikre en optimal og målrettet anvendelse af de oftest alt for sparsomme, offentlige ressourcer. På sigt er håbet, at projektets nuværende 62 ha kan udvides gennem jordfordelingsaftaler og opkøb, således at græsningsarealerne kan blive væsentligt større og mere varierede, og at mange af de allerede eksisterende, men utilgængelige naturarealer kan nyde godt af dyrenes påvirkning. Området i Kasted Geding Mose er naturligvis offentligt tilgængeligt ad markerede trampestier, og er i høj grad et besøg værd. [Se hvordan du finder derud](#)

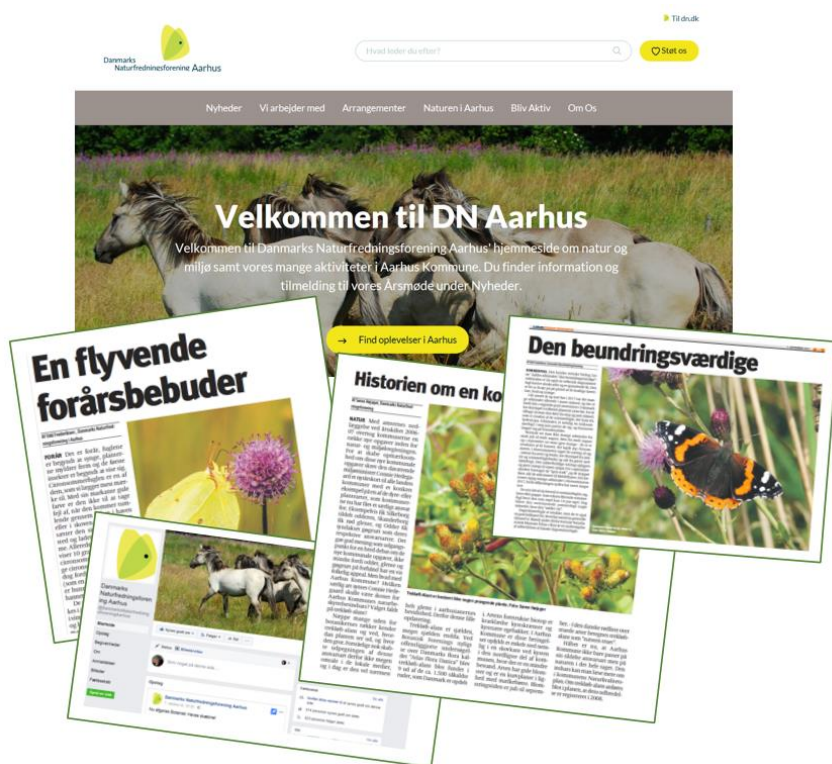
Besigtigelser med Fredningsnævnet

Med jævne mellemrum indkalder Fredningsnævnet til fælles besigtigelser for berørte interessenter, når en fredning på en eller anden måde er genstand for uoverensstemmelse. Det kan være en lodsejers ønske om at foretage en udbygning af en ejendom eller ændring af terræn indenfor en fredning, eller konstateringen af en egentlig overtrædelse af fredningsbestemmelserne. I DN lægger vi stor vægt på at deltage i disse besigtigelser og argumentere for vores synspunkter, idet vi derigennem anerkender og hævder betydningen af fredningsinstrumentet, som et af vore allervigtigste naturbeskyttelsesmidler. I det forgangne år har DN Aarhus deltaget i besigtigelser på ca. 22 lokaliteter over hele kommunen.

PR & Kommunikation – eksponering af DN Aarhus

Synlighed og tilstedeværelse i folks bevidsthed er afgørende for at nå igennem med et budskab i dagens overvejende digitale medielandskab. Der er rift om opmærksomheden, og naturen trækker sjældent overskrifter i konkurrencen med socialpolitik og trafikale trængselsproblemer. I DN Aarhus har vi derfor oprustet vores elektroniske formidling, i forsøget på at nå flere – og måske også yngre – aarhusianere. Men vi fastholder samtidig brugen af de klassiske papirmedier, der stadig læses af mange og måske appellerer til større fordybelse.

Hjemmeside, Facebook og Nyhedsbrev

DN Aarhus har i det forgangne år for alvor skruet op for den elektroniske kommunikation og formidling. Den nye hjemmeside er gradvist blevet fyldt ud med faktuelle oplysninger, uddybende beskrivelser og relevante links. Nu mangler bare billeder før den står så færdig, som en dynamisk og levende hjemmeside nu engang skal være. Samtidig er vores facebookside kendetegnet ved mere aktivitet og flere

opslag og en deraf følgende øget trafik blandt de mere end 800 følgere. Og så har vores elektroniske nyhedsbrev fundet sin faste, månedlige frekvens og henvender sig efterhånden til mere end 5.500 af DN Aarhus' medlemmer. Endelig er der skabt en grundlæggende synergi mellem hjemmeside, facebook og nyhedsbrev, således at indlæg bragt ét sted typisk leder læseren videre til én eller flere af vore andre platforme.

Vil du selv se, hvad vi snakker om, så besøg [hjemmesiden](#) eller [facebook](#), eller tilmeld dig [DN Aarhus' nyhedsbrev](#).

Lokalavisen Aarhus Weekend

For tredje år i træk bidrager vores flittige redaktionsgruppe til Lokalavisen Aarhus Weekend med små naturanedoter. Det bliver i 2017 til ca. 12 indlæg om meget mellem himmel og jord, heriblandt noget om sommerfugle, snegle, sangsvaner og blomstrende planter. Artiklerne kan læses i vores [nyhedsarkiv](#).

Debatindlæg

Selvom aviserne er under stadigt større pres fra de elektroniske og sociale medier, er de fortsat en væsentlig platform for formidlingen af seriøse og substantielle budskaber. Her kan vi lufte vore holdninger og ideologiske positioner, dele bekymring eller begejstring med meningsfæller og konfrontere vore modstandere, alt sammen indenfor fastlagte rammer for behersket og sober meningsudveksling. Derfor glæder vi os over at have fået optaget to debatindlæg i JP Aarhus, samt et læserbrev i Aarhus Stiftstidende. De to første handlede om henholdsvis fremtiden for [landskabet omkring Moesgaard](#) og om [kunstværket i Mindeparken](#), mens læserbrevet forholdt sig til [beskyttelse af det aarhusianske grundvand](#) imod forurening med sprøjtegifte.

Deltagelse i paneldebatter

En anden måde at skabe synlighed omkring DN's arbejde på, er f.eks. ved deltagelse i offentlige debatarrangementer. Derfor takkede DN Aarhus' formand ja til invitationen til at deltage i en paneldebat ved et seminar på Moesgaard Museum, i anledning af bogudgivelsen *Alletiders Landskab*. Foran et propfyldt auditorium med 200 mennesker, blev det til en spændende debat mellem fagfolk, politikere og DN om mulighederne og visionerne for fremtidens landskab omkring Moesgaard. Se [filmoptagelse af debatten](#).

Ligeledes deltog DN Aarhus i september i en paneldebat på Teatret Katapult, sammen med naturfaglige eksperter og lokalpolitikere. Temaet var perspektiverne for en vildere natur i Aarhus Kommune, og mon ikke de mange velvillige udsagn fra politikerne i høj grad skyldtes efterårets forestående kommunalvalg? Det vil vise sig ...

En hilsen fra studenterne

Af Jakob Aandstad Sørensen, formand i DN Studenterafdelingen i Aarhus

2017 har været et spændende år for afdelingen. Det har været et år med stort fokus på offentlige arrangementer, der imødekommer folks interesse for den spiselige natur og ikke mindst berigende oplevelser. I marts afholdt vi vores årlige ramsløgstur, hvor over 45 glade deltagere plukkede ramsløg i Riis Skov, og lærte om plantens kulinariske anvendelser. Samme sted blev det i starten af april tid til den årlige affaldsindsamling. Her var der ligeledes mange deltagere, som flittigt fik samlet over 80 kg affald ind på kun 2 timer. Indsamlingen blev efterfulgt af kage, saftvand og hygge på *Sjette Frederiks Kro* med flot udsigt udover Aarhus Bugt. Senere i april stod den på Smag På Aarhus' "Vild Smag Festival", hvor vi får andet år i træk var klar med vores meget populære urtepesto-bod. Her kunne folk lave en lækker pesto af vilde danske urter, der var friskplukket i den aarhusianske, bynære natur. Boden og festivalen var en kæmpe succes, og gentages uden tvivl til næste forår. ☑

Et andet vigtigt indsatsområde er vores høslæt i Vennelystparken og ved Brabrand søen. Her skæres græsset med en god gammeldags le 1-2 gange årligt til glæde for krævende planter, og ikke mindst den biologiske mangfoldighed. I 2017 har vi efter kun få års arbejde kunnet se en tydelig fremgang og varians af blomstrende planter på de to lokaliteter. Godt gået!

2017 har dog også været et år med særligt behov for rekruttering. En studenterafdeling er nemlig en sjov størrelse, fordi den kun er for studerende. Med andre ord er det ekstra svært at holde fast i de frivillige kræfter, fordi studiet eller det efterfølgende arbejdsmarked presser på. I år har mange af afdelingens Aktive færdiggjort speciale, og har helt eller delvist måttet trække sig tilbage for at gøre plads til nye eventyr. Af denne grund afholdt vi inden sommerferien et intrømøde, der blev promoveret flot af flyers og plakater på byens uddannelser. Det resulterede i et solidt fremmøde, hvor de fleste valgte at melde sig som Aktive i afdelingen. Fedt! Så er vi klar til 2018!

Bestyrelse og suppleanter i DN Aarhus

Bestyrelsesmedlemmer markeret med **rødt**, suppleanter med **grønt**

	Bosat i	E-mailadresse	Funktion
Birthe Troelsen	8270 Højbjerg	birthetroelsen@gmail.com	
Børge Kludt Nissen	8250 Egå	bn@koknissen.dk	
Christian Munk	8230 Åbyhøj	munk4691@gmail.com	
Claus Bindslev Larsen	8240 Risskov	claus_bindslev@me.com	
Ellen Hald Esmann	8200 Aarhus N	ellen@ellenesmann.dk	
Elsebeth Hansen	8250 Egå	elsebethhansen@mail.dk	
Eva Grøndahl	8230 Åbyhøj	eva.groendahl@gmail.com	
Eva Kullberg	8270 Højbjerg	mail@evakullberg.dk	
Jakob Sørensen	8210 Aarhus V	jakobsorensen95@hotmail.com	Aktiv-koordinator
Jens Dybkjær Holbech	8000 Aarhus C	holbech@gmail.com	Næstformand
Jens Laursen	8310 Tranbjerg	lonelaur@gmail.com	
Pernille Terpling	8240 Risskov	apterpling@gmail.com	
Poul-Henrik Knuhtsen	8270 Højbjerg	knuhtsen@hotmail.com	
Rune Engelbreth Larsen	8000 Aarhus C	humanisme.dk@gmail.com	
Sebastian Jonshøj	8200 Aarhus N	jonshoej@gmail.com	Formand
Søren Bundgaard Poulsen	8270 Højbjerg	jessien_poulsen@stofanet.dk	
Søren Højager	8381 Tilst	soeren.hoejager@skolekom.dk	
Tune Sabroe	8464 Galten	tunesabroe@gmail.com	

Foruden ovennævnte, består DN Aarhus af mange flere Aktive ildsjæle, som bidrager til foreningens arbejde i forskellige sammenhænge. Kunne du tænke dig at blive én af dem, så læs mere på side 6 eller besøg os på

www.aarhus.dn.dk